

РЕШЕНИЕ

№ 185

гр. София, 12.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Б СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Станимира И.

Членове: Райна Мартинова
Георги Стоев

при участието на секретаря Йорданка В. Петрова
като разгледа докладваното от Станимира И. Въззивно гражданско дело № 20211100513292 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С Решение № 20150516/02.07.2021г. по гр. д. № 14685 по описа за 2020г. на Софийски районен съд, 170-ти състав е признато за установено по предявени с искова молба вх. № 2005895/20.03.2020г., изпратена по пощата на 18.03.2020г. на Д. Р. М., ЕГН ***** със съдебен адрес: адв. Т. П., гр. София, ул. ***** срещу ЗАД „Д.Б.Ж.И З.” АД, ЕИК ***** с адрес: гр. София, бул. „***** на основание на чл. 422 вр. с чл. 415 и чл. 124 от ГПК вр. с чл.405 от КЗ, че ЗАД „Д.Б.Ж.И З.” АД, ЕИК ***** дължи на Д. Р. М., ЕГН ***** заплащане на сумата **от 480лв.**, ведно със законната лихва от подаване на заявлението - 27.11.2019г., до изплащането й, представляващи обезщетение по застраховка „Каско” за претърпени имуществени вреди от застрахователно събитие, настъпило на път Е-87 от гр. Балчик към гр. Варна, за която е издадена заповед за изпълнение по заповедно дело № 68213/2019г. на СРС, като ЗАД „Д.Б.Ж.И З.” АД, ЕИК ***** е осъдено да заплати на Д. Р. М., ЕГН ***** на основание на чл. 78, ал.1 от ГПК съдебни разноски от **650лв.** по исковото и по заповедното дело.

С Определение от 13.09.2021г. по дело № 14685/2020г. на СРС е отхвърлена молбата на Д. Р. М., ЕГН *** за изменение на решението в частта за разноските като му се присъдят още 200лв.**

Срещу така постановеното Решение е депозирани въззивна жалба вх.№ 25123248/26.07.2021г. по регистъра на СРС изпратена по пощата на 23.07.2021г. от ответника по исковете - **ЗАД „Д.Б.Ж.И З.” АД**, ЕИК ***** в частта, в която исковете **са уважени**. Изложил е съображения, че решението е неправилно, постановено при нарушение на съдопроизводствени правила и на материалния закон, необосновано. Посочило е, че районният съд не бил обсъдил всички събрани по делото доказателства в тяхната съвкупност, игнорирал част от възраженията му и установените обстоятелства, не докладвал молбата от 07.05.2021г. и така го лишил от възможност активно да участва в производството. С тази молба бил направил искания за въпроси към съдебния експерт, отговорите на които щели да установят твърденията му. Задължението на застрахования по чл. 37.2 от ОУ да уведоми застрахователя за настъпилото събитие до 3 дни от узнаването му не било изпълнено от застрахования, застрахован нарушил редица свои задължения. Причинени вреди били в резултат на действия на водача на автомобила, който не се съобразил с габарити на автомобила си, с ширината на пътя и състоянието му и не спазил дистанция с разминаващите се автомобили. Това поведение било неполагане на грижа, която дължи добрият стопанин, а и на най-небрежния стопанин, което водело до приложението на чл. 207 от КЗ /отм/. Неявяването на ищеца пред съда по реда на чл. 186 от ПК следвало да доведе до приложение на чл. 161 от ГПК, а не до отмяна на определението, с което е задължен да се яви пред съда и да отговори на формулираните към него въпроси. Претендирало е разноски. Оспорило е поради прекомерност претенцията на въззиваемия за разноски.

Въззиваемият-ищец Д. Р. М., ЕГН ***** в предоставения срок е оспорил жалбите. Навел е твърдения, че решението в обжалвана част е правилно. Посочил е, че те било установено да има изключен риск, че има неизпълнение на задълженията му по договора и то такова, което да е довело до увеличаване на риска от настъпване на застрахователното събитие. Грубата небрежност на водача не било основание да се откаже изплащането на обезщетението, само умишленото причиняване на събитието било такова основание, каквото не се твърждало от застрахователя. Разпоредбата на чл. 408

от КЗ била императивна и ограничителна, не допускала уговаряне на други условия за отказ от изплащане на обезщетение. Не била проявена груба небрежност, която да е значителна с оглед интереса на застрахователя. Заключение по техническата експертиза установявало причинно-следствената връзка между вредите и посочения м исковата молба механизъм на настъпването им, както и размера на вредите. В случая отказа на застрахователя да плати обезщетението преди подаването на исковата молба бил мотивиран само с неспазването на 3 дневния срок за уведомяване. Претендирал е разноски.

Съдът, след като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Първоинстанционният съд е сезиран с искова молба вх.№ 2005895/20.03.2020г., изпратена по пощата на 18.03.2020г. от Д. Р. М., ЕГН ***** със съдебен адрес: адв. Т. П., гр. София, ул. ***** срещу ЗАД „Д.Б.Ж.И З.” АД , ЕИК ***** с адрес: гр. София, бул. „***** с която е поискало от съда на основание на чл. 422 вр. с чл. 415 и чл. 124 от ГПК вр. с чл.405 от КЗ,да признае за установено, че ЗАД „Д.Б.Ж.И З.” АД , ЕИК ***** дължи на Д. Р. М., ЕГН ***** заплащане на сумата **от 480лв.**, ведно със законната лихва от подаване на заявлението- 27.11.2019г., до изплащането ѝ, представляващи обезщетение по застраховка „Каско” полица № BG0*****/2018г. за претърпени имуществени вреди по застрахования лек автомобил Нисан Премера”, рег. № ***** от застрахователно събитие, настъпило на 16.03.2019г. на път Е-87 от гр. Балчик към гр. Варна, за която е издадена заповед за изпълнение по заповедно дело № 68213/2019г. на СРС, като му се присъдят разноски. Навело е твърдения, че сключил с ответника договор за застраховка „Каско” за лекия автомобил за срок от 1 година, считано от 28.03.2018г., на 16.03.2019г. при управление на този автомобил от собственика му на главен път Е- 87 от гр. Балчик към гр. Варна при разминаване с товарен автомобил изхвърчали камъчета, които увредили предна броня и преден капак на автомобил „Нисан” , за ремонт на същия му била издадена фактура съгласно която стойност на ремонт бил 480лв. Посочил е, че поискал от застрахователя да му заплати обезщетението в размер на 480лв., но му било отказано. В случая уведомил застрахователя за застрахователното събитие на 20.03.2019г. /сряда/ , застрахователното събитие настъпило в събота следобед, в неделя застрахователят не работел,

като сметнал, че трите дни за уведомяване текат от понеделник. Отказа на застрахователя извънсъдебно бил обоснован само с неспазването на 3 – дневния срок за уведомяване, но това бил формален отказ без аргументи. Дори да се приемело, че уведомяването е закъсняло, то не водело до настъпването на застрахователното събитие и не било основание за отказ за плащане на обезщетение. Претендирал е разноски.

Ответникът ЗАД „Д.Б.Ж.И З.” АД , ЕИК ***** в предоставения срок е оспорило исквете. Навело е твърдения, че действително с ищеца били обвързани от валидно застрахователно правоотношение по застраховка Каско” за Нисан” към 16.03.2019г., но застрахован бил длъжен съгласно чл. 37.2 от ОУ да уведоми застрахователя за настъпилото събитие до 3 дни от узнаването му, което не било изпълнено от застрахования. Причинени вреди не били в пряка и непосредствена причинно-следствена връзка с твърдяното от ищеца събитие, а и стойността на същите не отговаряли на претендираната сума, вреди не били настъпили на 16.03.2019г. В случая вредите били резултат от виновно поведение на водача, който нарушил разпоредби на ЗДвП и се движел по опасен и пречещ на движението начин без да спазва дистанция, ищецът не бил платил процесната сума на сервиз за отстраняването на вредите. Поведението на водача било неполагане на грижа, която дължи добрият стопанин, а и на най-небрежния стопанин с следвало да съобрази габарити на автомобила, ширина на пътя и обстановката и да спазва дистанция с разминаващите се автомобили, което не било направено в случая, което водело до приложението на чл. 207 от КЗ /отм/. Претендирало е разноски. Оспорило е поради прекомерност претенцията на ищеца за разноски.

По делото е приложено заповедно дело № 68213/2019г. по описа на СРС съгласно което по заявление вх. № 3086204/27.11.2019г. е издадена заповед за изпълнение, с която е разпоредено ЗАД „Д.Б.Ж.И З.” АД , ЕИК ***** да заплати на на Д. Р. М., ЕГН ***** заплащане на сумата **от 480лв.**, ведно със законната лихва от подаване на заявлението- 27.11.2019г., до изплащането ѝ, представляващи обезщетение по застраховка „Каско” полица № BG0*****/27.03.2018г. , съдебни разноски от 325лв., за така издадената заповед длъжникът е уведомен на 20.12.2019г. и на 23.12.2019г. е подал възражение, с което е оспорил задълженията, сочейки че претендираната сума

е в завишен размер , не било доказано основанийето на вземането, а и заповед не отговаряла на образец за същото, поради отмяна от ВАС на чл. 4 и на чл. 9 от Наредба № 6/20.02.2008г., на 18.02.2020г. заявителят е уведомен за необходимостта да представи в едномесечен срок от съобщението че е предявил иск за установяване на съществуването на вземането по заповедта, иск е предявен на 18.03.2020г.

По делото са приети неоспорени от страните уведомление за щета от 20.03.2019г., протокол за оглед на автомобил от 23.03. и от 17.05.2018, писмо от 28.03.2019г., съгласно които на 20.03.2019г. ищецът е подал искане до ответника за заплащане на обезщетение по собствения му автомобил Нисан Примера, рег. № *****, застрахован при ответника по полица № BG0*****, настъпили на 16.03.2019г. на път от гр. Балчик към гр. Варна от изхвърчали камъчета при разминаване с товарен автомобил, което повредили боята по предна броя и преден капак, през 2018г. автомобил е бил огледан от застраховател поради вреди от градушка, по искането на ищеца към ответника е образувана застрахователна щета № 0201-000367/2019-01 и на 28.03.2019г. ответникът е отказал плащане на обезщетение поради уведомление за събитието сред срока от 3 дни по полицата уговорен в чл. 37.2. от ОУ.

Приета е фактура от 14.09.2019г. издадена от „ С.”ЕООД на ищеца за сумата от 480лв. като стойност на материали и работи по боядисване на предна броня и преден капак на автомобил с рег. № *****.

Приети са представени от застрахователя снимки на автомобила, на които се виждат леки увреждания по автомобила в предната част.

С прието по делото неоспорено от страните заключение по съдебно-автотехническата експертиза вещото лице след запознаване с документи по делото е посочило, че процесните вреди могат да настъпят по механизъм, описан в исковата молба, пазарна стойност на материали и работи по отстраняването им била към дата на ПТП в размер на 496,56лв. Не можело да се определени скоростта на движение на автомобила поради липса на достатъчно данни по делото, максимално разрешена скорост извън населени места била 90 км/ч. На снимките, представени от застрахователя се виждали уврежданията и те били резултат от съприкосновение с твърди тела с ръбове, нарушили лаковото покритие и достигнали до основата на покритието.

С оглед на така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 от ГПК въззивния съд се произнася служебно по валидността на решението а по допустимостта му – в обжалваната част. По останалите въпроси въззивния съд е ограничен от посоченото в жалбата.

В конкретния случай постановеното по делото решение **е валидно и в обжалваната част е допустимо.**

По правилността на решението в обжалваната част :

Доколкото застрахователното събитие е настъпило **през 2019г.**, то съдът приема, че приложимият материален закон за процесния случай е Кодекса за застраховането (в сила от 01.01.2016г.,).

Предявените иски са с правно основание чл. 422 вр. с чл. 415 и чл. 124 от ГПК вр. с чл. 405 от КЗ.

Съгласно разпоредбата на чл. 405 от КЗ при настъпване на застрахователно събитие застрахователят е длъжен да заплати застрахователно обезщетение в уговорения срок, който не може да бъде по-дълъг от посочения в чл. 108 от КЗ.

Правото на застрахователно обезщетение за имуществени вреди е имуществено право и като такова е наследимо, прехвърлимо.

Обемът на застрахователната отговорност при имущественото застраховане, каквото е застраховка „Автокаска“ се определя по правилата на КЗ и съдържание на конкретен договор. Страните са свободни да уговорят както основания за носене на отговорност, така и основания за освобождаване от отговорност, но при съобразяване на ограниченията по чл. 408 от КЗ.

При настъпване на покрито от договора застрахователно събитие за застрахователя възниква задължение, съгласно чл. 405 от КЗ, да заплати на застрахования уговореното застрахователно обезщетение съобразно чл. 396 от КЗ и уговореното в договора. Тази разпоредба предвижда, че обезщетението трябва да бъде равно на размера на вредата към деня на настъпване на застрахователното събитие. Обезщетението не може да надвишава действителната стойност на вещта към момента на ПТП при пълна увреда, като в този случай се дължи обезщетение в размер на

стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество, при условие, че тя не надхвърля уговорената застрахователна сума и отразяват реалната стойност. Застрахователната сума при имущественото застраховане е максималният размер на отговорността на застрахователя за изплащане на обезщетение за претърпени вреди от застрахования при настъпване на застрахователно събитие. Застрахователната сума е стойността на имуществото към момента на сключване на договора за застраховка. Застрахователното обезщетение, което следва да изплати застрахователя при настъпване на застрахователно събитие, е сума в размер на реално претърпените вреди от застрахования поради настъпването на застрахователното събитие, които вреди следва да са изчислени по размер към момента на настъпване на застрахователното събитие. При частична и при пълна увреда на имущество обезщетението не може да надхвърли действителната стойност на вредите. Това е стойността срещу която може да се закупи застрахованото имущество от същото качество при пълна увреда. Възстановителната стойност е стойността, срещу която може имущество да се възстанови до състояние, в което е било преди увредата, вкл. и разходи за транспорт, монтаж, строителство, ремонт и т.н. При определяне на действителната стойност на имущество и на възстановителната стойност не се прилага обезценка. Овехтяването е инкорпорирано в самата застрахователна стойност. При пълна увреда релевантна е действителната стойност на имуществото към момента на застрахователното събитие. При частична увреда релевантна е възстановителната стойност на имуществото към момента на настъпване на застрахователното събитие. (В този смисъл: Решение от 30.01.2012г. н по т.д.№ 1069/2010г. на ВКС, II-ро Т.О.; Решение № 109/14.1.2009г. по т.д.№ 870/2010г. на ВКС, I-во Т.О.; Решение № 115/09.07.2009г. по т.д.№ 627/2008г. на ВКС, II-ро Т.О.; Решение № 79/02.07.2009г. по т.д.№ 156/2009г. на ВКС, I-во Т.О.; всички постановени по реда на чл. 290 от ГПК).

Съдът приема, че в конкретния случай по делото е установено, че към 16.03.2019г. страните са били обвързани от валидно застрахователно правоотношение по имуществена застраховка Каско за собствения на ищеца автомобил Нисан Примера, рег. № *****, на 20.03.2019г. ищецът е уведомил ответника че на 16.03.2019г. е претърпял вреди по този автомобил по предна броня и капак на пътя от гр. Балчик към гр. Варна, настъпили при

изхвърчане на камъчета при разминаване с товарен автомобил, пазарна стойност на работи за отстраняване на тези вреди към дата на ПТП е 496,56лв., ответникът по образуваната по това искане застрахователна щета № 0201-000367/2019-01 е отказал да плати на ищеца обезщетение за същото поради неуведомяването и срок от 3 дни, който бил уговорения срок за същото с ОУ по полицата. Тези обстоятелства не са спорни по делото и се установяват от приетите по делото неоспорени от страните писмени доказателства, заключение по автотехническата експертиза, което съдът кредитира като вярно и обосновано, неоспорено от страните.

Спорен въпрос по делото е механизма за настъпването на вредите

Съдът приема за установено по делото, че процесните вреди са настъпили на 16.03.2019г. същите са по предна броня и преден капак на автомобила, като са настъпили на главен път от гр. Балчик към гр. Варна при изхвърчане на камъчета от пътна настилка при разминаване на застрахования при ответника автомобил „Нисан“ с товарен автомобил. Този механизъм на вредите е описан в уведомлението за щета от 16.03.2019г., вредите съответстват на представените от застрахователя снимки на автомобила, като с прието по делото заключение по авто-техническата експертиза, което съдът изцяло кредитира по съображения изложени по-горе, вещото лице е посочило, че тези вреди могат да настъпят от описания в уведомлението механизъм. По делото не са ангажирани доказателства, които да обосноват извод, че вредите са настъпили по друг начин. С оглед гореизложеното съдът приема за правилен извода на районния съд, че вредите са настъпили по начина, посочен от ищеца.

Неоснователни са доводите на въззивника, че в случая вредите се дължат на поведение на водача на застрахования автомобил, който не съобразил габаритите на автомобила с широчината на пътя, състоянието на пътя и не спазил дистанция с останалите автомобили. Доказателства по делото, че ищецът е провел такова поведение по делото не са ангажирани, а в тежест на въззивника е било да го направи при условията на пълно и главно доказване.

При така възприето правилно СРС е приел, че не са установени основанията по чл. 408 от КЗ. Не се установяват по делото и основания по чл. 395 вр. с чл. 396 от КЗ. Неоснователни са оплакванията на въззивника за допуснати от СРС процесуални нарушения, довели до лишаването му от възможност да

установи твърденията и възраженията си. Подробни съображения за този си извод въззивният съд е изложил в определението си по насрочване и не е необходимо същите да се повтарят в пълнота. В случая искането въззивника пред СРС за допълнителни въпроси към автотехническа експертиза са били преклудирани, защото същите не са направени до приключване на заседанието, в което е обявен доклада по делото, същевременно исканията не са основани на новоузнати факти и доказателства включително и такива, посочени в основното заключение по автотехническата експертиза; част от въпроси на ответника към ищеца по чл. 176 от ГПК са били за обстоятелства, за които е имало наведени твърдения от ищеца по делото, а останалите са били за ирелевантни за делото обстоятелства, в по голямата си част тези въпроси не са съдържали твърдения за факти и не е било възможно да се приложат последиците на чл. 176 от ГПК, ако ищецът не се яви или откаже да отговори на въпросите без уважителна причина, поради което и правилно СРС е отменил определението си, с което тези въпроси са били допуснати.

Неоснователни са оплакванията на въззивника, че доколкото не е уведомен в 3 дневен срок за събитието, то има неизпълнение на задълженията на застрахователя по застрахователния договор. Действително, по делото не се спори, че съгласно чл.37.2 от ОУ по полицата срокът за уведомяване на застрахователя е 3 дни от узнаване на застрахования за събитието. Същевременно, разпоредбата на чл. 403, ал.2 от КЗ не допуска този срок при процесния риск да е по-кратък **от 3 работни** дни от узнаването. В случая събитието е настъпило на 16.03.2019г. – събота, уведомлението за събитието е от 20.03.2019г.-сряда, поради което и съдът приема, че същото е направено в законоустановения срок. Отделно следва да се посочи, че по делото не е установено уведомяването да е направено на 20.03.2019г. с цел да се попречи на застрахователя да установи обстоятелствата, при които е настъпило събитието, или че същото е направило невъзможно установяването им от застрахователя, а само при такива хипотези съгласно чл. 403, ал. 4 от КЗ застрахователят може да откаже плащането на обезщетението.

При така възприето и поради съвпадане на крайните изводи на въззивния съд с тези на районния съд то обжалваното решение следва да бъде потвърдено като правилно.

По отговорността за разноси:

С оглед изхода на делото съдът приема, че отговорността за разноски следва да се постави в тежест на въззивника и той следва да бъде осъден да заплати на въззиваемия разноски за възнаграждение за адвокат в размер на 400лв. , уговарянето и плащането на който се установява от приетия договор за правна помощ. Неоснователно е възражението на въззивника за прекомерност на претендираните от въззиваемия разноски за възнаграждение за адвокат. В случая претендирания размер не надхвърля минималния размер на адвокатското възнаграждение по Наредба № 1/2004г. в приложимата в случая редакция към ДВ, бр. 88/2022г., поради което и при съобразяване на сложността на делото основание за намаляването му съдът приема, че не съществува.

Така мотивиран, Софийският градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 20150516/02.07.2021г. по гр. д. № 14685 по описа за 2020г. на Софийски районен съд, 170-ти състав, с което е признато за установено по предявени с искова молба вх. № 2005895/20.03.2020г., изпратена по пощата на 18.03.2020г. на Д. Р. М., ЕГН ***** със съдебен адрес: адв. Т. П., гр. София, ул. ***** срещу ЗАД „Д.Б.Ж.И З.” АД , ЕИК ***** с адрес: гр. София, бул. „***** на основание на чл. 422 вр. с чл. 415 и чл. 124 от ГПК вр. с чл.405 от КЗ, че ЗАД „Д.Б.Ж.И З.” АД , ЕИК ***** дължи на Д. Р. М., ЕГН ***** заплащане на сумата от **480лв.**, ведно със законната лихва от подаване на заявлението- 27.11.2019г., до изплащането ѝ, представляващи обезщетение по застраховка „Каско” полица № BG0*****/2018г. , застрахователна щета № 0201-000367/2019-01 за претърпени имуществени вреди по застрахования лек автомобил Нисан Премера”, рег. № ***** от застрахователно събитие , на път Е-87 от гр. Балчик към гр. Варна , за която е издадена заповед за изпълнение по заповедно дело № 68213/2019г. на СРС, като „Д.Б.Ж.И З.” АД , ЕИК ***** е осъдено да заплати на Д. Р. М., ЕГН ***** на основание на чл. 78, ал.1 от ГПК съдебни разноски от **650лв.** по исковото и по заповедното дело.

ОСЪЖДА „Д.Б.Ж.И З.” АД , ЕИК ***** адрес: гр. София, бул. „***** да заплати на Д. Р. М., ЕГН ***** със съдебен адрес: адв. Т.

П., гр. София, ул. ***** на основание на чл. 78, ал.1 от ГПК сумата от **400лв.** /четиристотин лева/, представляващи съдебни разноски за производство пред СГС.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____